

Retouradres: Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
3 december 2019

Onderwerp
Tweede tranche
openbaarmaking
toezicht- en uitvoerings-
gegevens

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/HS/bs/
ATR0457/2018-U164

Bijlage(n)

Geachte heer De Jonge,

Op 6 november 2018 is de tweede tranche van het ontwerpbesluit openbaarmaking toezicht- en uitvoeringsgegevens Gezondheidswet en Jeugdwet voor advies aan ATR voorgelegd. Deze tweede tranche geeft uitvoering aan de kabinetskeuze om toezicht- en uitvoeringsgegevens actief openbaar te maken. Dit beoogt het publiek een zo volledig mogelijk beeld te geven van de kennis en informatie die de inspectiedienst onder zich heeft. De eerste tranche gaf eerder aan welk bestuursorgaan het besluit tot openbaarmaking neemt. Ook bepaalt die eerste tranche onder andere de plaats, duur en wijze van openbaarmaking, en de wijze waarop betrokkenen kunnen reageren op de openbaar gemaakte informatie. ATR heeft op 20 juli 2017 advies uitgebracht over de eerste tranche.¹

De tweede tranche regelt het openbaar maken van calamiteitenrapporten. Dat zijn rapporten van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) naar aanleiding van een melding van een calamiteit voor het domein zorg, of rapporten van IGJ en/of Inspectie JenV naar aanleiding van een melding van een calamiteit voor het domein jeugd. De keuze om deze rapporten actief openbaar te maken heeft gevolgen voor de regeldruk.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

---

¹ Advies met kenmerk MvH/RvZ/MK/2017-U007

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

1. Nut en noodzaak

Bij de eerste tranche heeft ATR geadviseerd om de actieve openbaarmaking in de Wet openbaar bestuur (Wob) te overwegen. Voor dat punt wordt in de reactie op het advies verwezen naar het advies van de Raad van State over de wijziging van de gezondheidswet. Daarop is een interdepartementale werkgroep ingesteld die heeft onderzocht of een regeling in de Awb kan worden opgenomen. De bij de eerste tranche gevoegde Nota van toelichting vermeldt dat het nog te vroeg is om een eindconclusie te trekken zolang de besluitvorming rond de Wet open overheid (Woo) niet is afgerond. Deze tweede tranche maakt dezelfde keuze als de eerste: openbaarmaking op grond van de Wob wordt vervangen door een sectorale openbaarmaking.

Bij sectorale openbaarmaking wordt de belangenafweging die in het kader van de Wob plaatsvindt, vervangen door een instrumentele invulling die erop neer komt dat de naam van de aanbieder alleen *dán* niet openbaar wordt gemaakt als er bij die aanbieder 10 of minder hulpverleners werkzaam waren ten tijde van de calamiteit, én als er een hulpverlener was betrokken bij de calamiteit. Het effect van deze uitzondering wordt ingeperkt omdat de namen van kleine aanbieders bij gemelde calamiteiten toch wel zullen worden vermeld als de IGJ een bevel of aanwijzing heeft gegeven naar aanleiding van de calamiteit.

Deze tweede tranche geeft invulling aan een eerder gemaakte keuze om toezicht- en uitvoeringsgegevens actief openbaar te maken. De toelichting motiveert niet welke noodzaak bestaat voor het treffen van dit besluit, wat het nut van de actieve openbaarmaking is en waarom de belangenafweging van de Wob kan worden vervangen door een instrumentele invulling.

1.1 Het college adviseert in de toelichting te motiveren wat het nut is van, en de noodzaak voor actieve openbaarmaking via deze sectorale regeling in plaats van onder de Wob.

Het college wijst erop dat het actief openbaar maken van calamiteitenrapporten de maatschappelijke aandacht naar risico's kan trekken, zonder dat de normale gang van zaken daar aanleiding toe geeft. Het gevolg is mogelijk een risico-regelreflex en de bijbehorende hoge regeldruk.

2. Minder belastende alternatieven

De calamiteitenrapporten in het domein jeugd worden al actief openbaar gemaakt. Dit gebeurt op grond van de Wob. Met de voorgestelde wijziging komt de individuele belangenafweging op grond van de Wob in het domein jeugd te vervallen. Deze wijziging harmoniseert de openbaarmakingen van de IGJ bij calamiteiten in het domein jeugd en in andere domeinen. Als alternatief kan worden overwogen om de harmonisatie andersom te bewerkstelligen, door de openbaarmaking in andere domeinen op dezelfde wijze te doen als nu in het domein jeugd gebeurt. De toelichting maakt niet duidelijk of die keuze is afgewogen en waarom dit alternatief niet is gekozen.

2.1 Het college adviseert om een afweging te maken tussen twee mogelijkheden om te harmoniseren en te kiezen voor de minst belastende optie dan wel te motiveren waarom voor de andere optie wordt gekozen.

3. Werkbaarheid

Als de verplichte calamiteitenmelding leidt tot openbaarmaking van de bevindingen van de inspectie over die calamiteit, kan dat leiden tot terughoudendheid bij het melden. Om het risico te ondervangen dat betrokken hulpverleners op een herkenbare manier kunnen worden geïdentificeerd in de openbaarmaking, is besloten om de identiteit van de bij de calamiteit betrokken hulpverleners niet openbaar te maken. Ook worden calamiteitenrapporten niet geopenbaard over organisaties met een kleine omvang. Andere calamiteiten zullen wel met naam van de betrokken organisatie worden geopenbaard. In tegenstelling tot de eerste tranche, waar ook algemene en positieve bevindingen openbaar gemaakt zullen worden, is het openbaar maken van de bevindingen van de inspectie over een calamiteit meestal geen goed nieuws voor een organisatie. Organisaties kunnen daarom, net als hulpverleners, terughoudend worden in hun openheid bij hun meldingen als ze vooraf weten dat de bevindingen van de inspectie openbaar worden gemaakt. Dat bijeffect kan de openbaarheid negatief beïnvloeden. Het doel van openbaarmaking is het kennis kunnen nemen van calamiteiten, de oorzaken en de gevolgen. Als de bereidheid en de openheid om te melden afneemt, komt dat doel niet dichterbij. Omdat het besluit verplicht tot openbaar maken, vindt geen afweging meer plaats tussen het publieke belang van openbaar maken en de mogelijke (reputatie)schade aan de organisatie waar de calamiteit is opgetreden. Daarom vraagt het college aandacht voor proportionaliteit in de openbaarmaking. Door de belangen van de organisatie waar de calamiteit zich heeft voorgedaan, mee te wegen in de beslissing over de mate van openbaarmaking, kan het bijeffect worden verminderd of voorkomen. Zo zou de openbaarmaking in sommige gevallen kunnen worden beperkt tot de melding van de calamiteit.

3.1 Het college adviseert om in het besluit de mogelijkheid op te nemen om bij de beslissing over de mate van openbaarheid ook rekening te houden met het belang van de organisatie waar de calamiteit zich heeft voorgedaan, en met de maatschappelijke belangen die met openbaarmaking in het geding kunnen zijn.

4. Gevolgen regeldruk

Bij openbaar te maken calamiteitenrapporten kunnen betrokkenen een reactie van 200 woorden geven. De regeldruk die daar het gevolg van is, is berekend op € 1.350,- per jaar. Verder dient, om te kunnen bepalen of openbaarmaking achterwege moet blijven, bij een calamiteitenmelding ook het aantal werkzame hulpverleners en de eventuele betrokkenheid van een of meer hulpverleners te worden opgegeven. Deze bij calamiteitenmeldingen verplichte opgave veroorzaakt een (kleine) toename van de regeldruk. Deze toename van de regeldruk is nog niet in beeld gebracht.

4.1 Het college adviseert de regeldrukberekening op bovengenoemd punt aan te vullen.

Dictum

Nut en noodzaak van de actieve openbaarmaking via deze sectorale regeling is onvoldoende duidelijk toegelicht. Er zijn minder belastende alternatieven mogelijk, waaraan de toelichting geen aandacht besteedt. De werkbaarheid voor organisaties waar een calamiteit is opgetreden kan nog worden verbeterd. Tenslotte ontbreekt een kleine verplichting bij de berekening van de omvang van de gevolgen voor de regeldruk. Daarom is het dictum:

Het besluit niet vaststellen, tenzij met de bovenstaande adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris